

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/8

FACULTATEA DE MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

CATEDRA DE MEDICINĂ ALTERNATIVĂ ȘI COMPLEMENTARĂ

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea de Medicină

Proces verbal nr. 7 din 6.03.2018

Președinte, dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină I

Proces verbal nr. 6 din 20.03.2018

Decanul Facultății dr.șt. med., conf. univ.

Plăcintă Gh.

APROBATĂ

la ședința *Catedrei de medicină alternativă
și complementară*

Proces verbal nr. 11 din 09.02.2018

Șef catedră acad. AȘM., dr. hab. șt. med., prof. univ.
(grad didactic, titlu științific)

Lacusta Victor

(semnătura)

CURRICULUM

DISCIPLINA FITOTERAPIA ALTERNATIVĂ ȘI COMPLEMENTARĂ

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină la libera alegere**

Chișinău, 2017

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/8

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Particularitățile socio-economice din țară care în mare parte influențează sănătatea populației la etapa actuală determină necesitatea utilizării în procesul de instruire contemporană a viitorilor medici metode de tratament noninvazive, ecologic pure, necostisitoare. Printre aceste metode un loc de frunte îl ocupă medicina tradițională (alternativă și complementară), inclusiv și fitoterapia, actualitatea căreia este determinată de înalta eficacitate terapeutică, datorată includerii mecanismelor sanogenice proprii, lipsa efectelor nocive secundare, posibilitatea de a fi aplicată ca monoterapie, eficiența în cazul prezenței maladiilor polimorfe. Acest context impune exigența medicilor în ce privește empatia și profesionalismul în acordarea ajutorului medical.

Pregătirea profesională a unui medic contemporan trebuie să cuprindă cunoașterea unor sisteme curative bazate pe experiență empirică cu concepte bine structurate.

Cursul „Fitoterapia alternativă și complementară” are menirea să familiarizeze viitorii medici cu bazele teoretice, mecanismele de acțiune, posibilitățile de aplicare alternativă sau complementară a fitoterapiei în tratamentul pacienților.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**
Pregătirea multilaterală a studenților axând instruirea pe cunoașterea posibilităților diagnosticării clinice, indicațiilor și contraindicațiilor pentru tratamentul și profilaxia diferitor maladii și stări patologice cu utilizarea metodelor specifice medicinei alternative și complementare la maturi și copii.
- **Limba/limbile de predare a disciplinei:** română, rusă, engleză.
- **Beneficiari:** studenții anului IV facultatea Medicina I, studenții anului V facultatea Medicina II.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Disciplinele la libera alegere		
Denumirea disciplinei	Fitoterapia alternativă și complementară		
Responsabil de disciplină	V.Lacusta, șef catedră, acad. AȘM, dr.hab.șt.med, prof. univ.		
Anul	IV	Semestrul	VII
Numărul de ore total, inclusiv:			60
Curs	10	Lucrări practice	12
Seminare	13	Lucrul individual	25
Forma de evaluare	CD	Numărul de credite	2

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

✓ *la nivel de cunoaștere și înțelegere:*

- Conceptele teoretice de bază ale fitoterapiei și fitoergonomiei moderne.
- Conceptele de bază ale medicinei tradiționale chineze.
- Argumentarea etiopatogenetică și clinico-fiziologică a indicațiilor și a contraindicațiilor pentru tratamentul fitoterapeutic.
- Regulile colectării, păstrării și utilizării materiei prime medicamentoase vegetale.
- Formele medicamentoase fitoterapeutice.
- Plantele medicinale permise pentru a fi prezente pe piața farmaceutică a Republicii Moldova.
- Complicațiile posibile și măsurile de combatere și de prevenire.

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/8

- Asocierea fitoterapiei cu alte metode de tratament (farmacoterapie, kinetoterapie, medicina fizică, psihoterapie, acupunctură).
- ✓ **la nivel de aplicare:**
  - Tehnologia preparării unor forme fitoterapice (decoct, infuzie, tinctură).
  - Principiile dozării formelor medicamentoase fitoterapeutice.
  - Aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului.
  - Administrarea remediilor fitoterapeutice în practica medicului de familie.
- ✓ **la nivel de integrare:**
  - Implementarea și integrarea cunoștințelor obținute la disciplina fitoterapia alternativă și complementară cu disciplinele fundamentale și clinico-terapeutice.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare.
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă.
- Cunoștințe temeinice în domeniile Biologiei, Chimiei, Biochimiei, Farmacologiei, Fiziopatologiei, Semiologiei și bolilor interne la maturi și copii etc.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Medicina alternativă și complementară.	1		
2.	Bazele generale ale fitoterapiei.	2	2	2
3.	Conceptele medicinei tradiționale chineze.	2	2	2
4.	Algoritmul prescripției fitoterapeutice în medicina tradițională chineză.		2	2
5.	Componența chimică a plantelor medicinale.	2	2	2
6.	Formele medicamentoase fitoterapice.		2	2
7.	Asocierea fitoterapiei cu alte metode de tratament.	1	1	1
8.	Fitoaromaterapia.	2	2	2
9.	Fitoterapia în afecțiunile organelor respiratorii.		4	4
10.	Fitoterapia în afecțiunile organelor tractului digestiv.		4	4
11.	Fitoterapia în tratamentul bolilor nervoase și psihice.		4	4
		10	25	25
Total			60	

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/8

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema (capitolul) 1. Bazele generale ale fitoterapiei.	
<ul style="list-style-type: none"> să cunoască avantajele și dezavantajele fitoterapiei să cunoască clasificarea plantelor medicinale să cunoască principiile de bază ale fitoterapiei moderne să cunoască indicațiile și contraindicațiile fitoterapiei să cunoască complicațiile fitoterapiei să cunoască principii de asociere a fitoterapiei cu alte metode de tratament	<ol style="list-style-type: none"> 1. avantajele fitoterapiei. 2. dezavantajele fitoterapiei. 1. clasificarea după conținutul predominant al substanțelor biologice active; 2. clasificarea după acțiunea farmacologică; 3. clasificarea după utilizarea terapeutică. 1. tratarea conform fazei afecțiunii; 2. principiul de sistem și ierarhie; 3. principiul fitoterapiei adecvate; 4. principiul fitoterapiei neîntrerupte; 5. principiul bioritmologic; 6. principiul contrariului. 1. indicațiile fitoterapiei 2. contraindicațiile fitoterapiei 1. complicațiile fitoterapiei. 1. asociere cu farmacoterapia, acupunctura, medicina fizică, kinetoterapia.
Tema (capitolul) 2. Conceptele medicinei tradiționale chineze.	
<ul style="list-style-type: none"> să definească conceptele medicinei tradiționale chineze	<ol style="list-style-type: none"> 1. conceptul Energiei (Qi); 2. conceptul Yin-Yang; 3. conceptul celor 5 elemente; 4. conceptul Zang-Fu.
<ul style="list-style-type: none"> să definească algoritmul prescripției fitoterapeutice în medicina tradițională chineză	<ol style="list-style-type: none"> 1. clasificarea produselor alimentare, plantelor medicinale conform lojelor energetice; 2. natura remediilor curative.
Tema (capitolul) 3. Componenta chimică a plantelor medicinale și formele medicamentoase fitoterapice.	
<ul style="list-style-type: none"> să cunoască componenta chimică a plantelor medicinale să cunoască regulile generale de alcătuire a speciilor să cunoască formele medicamentoase fitoterapice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Apa. 2. Terpenoidele. 3. Steroidele, sterolii, heterozidele (glicozidele), saponozidele. Carotinoidele. 4. Compușii fenolici. Fenolii simpli. Polifenolii. 5. Flavonoidele. Cumarinele. Antrachinonele. 6. Alcaloizii. 7. Lipidele. 8. Polizaharidele. 9. Vitaminele. Substanțele minerale. 1. regulile generale de alcătuire a speciilor. 1. formele medicamentoase fitoterapice.
Tema (capitolul) 4. Fitoterapia clinică.	
<ul style="list-style-type: none"> să cunoască aplicarea plantelor medicinale în afecțiunile organelor respiratorii să cunoască aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului să cunoască aplicarea plantelor medicinale în afecțiunile organelor tractului digestiv. să cunoască aplicarea plantelor medicinale în tratamentul bolilor nervoase și psihice. să integreze cunoștințele acumulate cu medicina științifică modernă	<ol style="list-style-type: none"> 1. plantele medicinale în afecțiunile organelor respiratorii 1. plantele medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului 1. plantele medicinale în afecțiunile organelor tractului digestiv 1. plantele medicinale în tratamentul bolilor nervoase și psihice

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/8

VII COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

• Competențe profesionale (specifice) (CS)

- **CP1.** Cunoașterea temeinică a particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice. Înțelegerea și utilizarea conceptelor, principiilor și teoriilor din medicina alternativă și complementară (fitoterapia) în activități profesionale.
- **CP2.** Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității medicină pe baza cunoștințelor din științele fundamentale;
- **CP3.** Elaborarea planului de diagnostic, tratament și reabilitare în diverse situații patologice și selectarea procedeelelor terapeutice adecvate pentru acestea;
- **CP4.** Aprecierea oportunității fitoterapiei în tratamentul pacientului în baza utilizării tehnicilor medicale, investigațiilor instrumentale și de laborator, a tehnologiilor digitale pentru rezolvarea sarcinilor specifice conduitei terapeutice a pacientului.

• Competențe transversale (CT)

- **CT1.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;
- **CT2.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;
- **CT3.** Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicelor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și comunicare.

• Finalități de studiu

- să cunoască principiile de bază ale fitoterapiei
- să definească conceptele tradiționale ale fitoterapiei
- să cunoască avantajele și dezavantajele fitoterapiei
- să cunoască indicațiile fitoterapiei
- să cunoască contraindicațiile și complicațiile fitoterapiei
- să cunoască principii de asociere a fitoterapiei cu alte metode de tratament
- să cunoască regulile generale de alcătuire a speciilor
- să cunoască formele medicamentoase fitoterapice
- să cunoască aplicarea plantelor medicinale în afecțiunile organelor respiratorii
- să cunoască aplicarea plantelor medicinale pentru creșterea rezistenței nespecifice a organismului
- să cunoască aplicarea plantelor medicinale în afecțiunile organelor tractului digestiv
- să cunoască aplicarea plantelor medicinale în tratamentul bolilor nervoase și psihice

Notă. Finalitățile disciplinei (se deduc din competențele profesionale și valențele formative ale conținutului informațional al disciplinei).

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 6/8

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei /subiectului. Selectarea informații suplimentare, folosind adrese electronice și bibliografia suplimentară	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul cursului
2.	Aplicarea diferitor tehnici de învățare	Lucrul în grupuri mici	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul cursului

IX SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- **Metode de predare și învățare utilizate**

La predarea disciplinei Fitoterapia alternativă și complementară sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul prelegiilor, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problemizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, frontală, metode de lucru în grup, interogarea multiprocesuală, brainstorming, clustering, graficul T, discuția ghidată etc. Pentru însușirea manoperelor practice sunt aplicate exercițiile individuale. Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, prezentări PowerPoint).

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

- Învățarea analitică.
- Învățare prin problemă-întrebare-răspuns.
- Învățare autoorganizată, autonomă, învățare creativă, învățare prin cooperare, învățare permanentă etc.
- Învățarea prin căutare și obținere a informației.
- Utilizare adecvată a bazelor de date existente și a bibliotecii virtuale.
- Lucrul în grup.
- Capacitatea de a manipula deprinderile practice.
- Fragmentarea sau divizarea materialului în unități logice, unitare și compacte de studiu.

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 7/8

- **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

- ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin
  - (a) aplicarea testelor docimologice,
  - (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
  - (c) analiza studiilor de caz
  - (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
  - (e) lucrări de control
- ✓ **Finală:** colocviu diferențiat

Nota finală se va alcătui din nota medie de la două lucrări de control (cota parte 0.5) și proba test final (cota parte 0.5).

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare(media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la colocviu diferențiat fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale colocviului diferențiat nepromovat.

VII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Bojor O., Popescu O. Fitoterapia tradițională și modernă. București, 2004. 466 p.
2. Fleming Th. (ed.) PDR for herbal medicines. Montvale Medical economics, 2000. 858 p.
3. Ionescu-Târgoviște C. Teoria și practica acupuncturii moderne. București, 1993.
4. Stux Gabriel, Pomeranz Bruce, Sahm Karl Alfried, Kofen Petra. Acupuncture textbook and atlas. Berlin: Springer, 1987, 342 p.
5. Ладынина Е. А., Морозова Р. С. Фитотерапия. Ленинград: Медицина, 1990, 303 с.
6. Фурдуй Ф.И., Лакуста В.Н., Вуду Л.Ф. Практические основы санокреатологической акупунктуры. Кишинэу, 2007. 392 с.

B. Suplimentară

1. Gonciar V., Cazacu V., Dumbrava V., Procopișin V. Farmaco- și fitoterapia în gastroenterology. Chișinău: Medicina, 2006. 184 p.

CD 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/8

2. Gonciar V., Groppa S., Scutari C. Farmaco- și fitoterapia în neurologie. Chișinău: Medicina, 2007. 112 p.
3. Gonciar V., Scutari C., Matcovschi S., Matcovschi C. Farmaco- și fitoterapia bolilor sistemului respirator. Chișinău: Medicina, 2006. 120 p.
4. Vasilca-Mozaceni Adrian. Ghidul plantelor medicinale. Iasi: Polirom, 2003, 416 p.
5. Соколов С. Я., Замотаев И. П. Справочник по лекарственным растениям фитотерапия. Москва: Медицина, 1990, 463 с.